

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตารางจำแนกวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปลผล
1. ศึกษาาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดูดุเดือด	1.1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาและประเด็นปัญหาร่วมกัน	1.1.1 ร่วมสำรวจและเก็บข้อมูล 1.1.2 ศึกษาหาสาเหตุของปัญหาร่วมกัน 1.1.3 วิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น 1.1.4 ร่วมมือและอำนวยความสะดวก 1.1.5 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 1.1.6 ร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการดำเนินการ	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในพื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นและประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมร่วมกัน	1.2.1 วางกฎระเบียบของแต่ละกิจกรรม 1.2.2 ร่วมมือและอำนวยความสะดวก 1.2.3 ให้การสนับสนุนกิจกรรม 1.2.4 การแสดงความความคิดเห็น 1.2.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ 1.2.6 เขียนและจัดทำแผน			

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปลผล
	1.3 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน	1.3.1 การร่วมปฏิบัติงาน 1.3.2 การชักชวนผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติงาน 1.3.3 จำนวนความสะดวกในการปฏิบัติ 1.3.4 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ 1.3.5 ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ 1.3.6 จัดหางบประมาณ	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในพื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นและประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	1.4 การมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจ	1.4.1 ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา 1.4.2 ตัดสินใจในการกำหนดแผน 1.4.3 ตัดสินใจเพื่อเลือกกิจกรรม 1.4.4 ตัดสินใจกำหนดบุคคลในการปฏิบัติงาน 1.4.5 ตัดสินใจกำหนดกฎระเบียบ 1.4.6 ตัดสินใจในการสรุปผล			

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปลผล
	1.5 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลร่วมกัน	1.5.1 การประเมินผลกิจกรรม 1.5.2 การปรับปรุงกิจกรรม 1.5.3 การประเมินผลการปฏิบัติงาน 1.5.4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค 1.5.5 การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ 1.5.6 การร่วมควบคุม กฎเกณฑ์ ด้านการ ท่องเที่ยว	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในพื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นและประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
รวม 1 ข้อ	รวม 5 ข้อ	รวม 30 ข้อ			
2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ	2.1 ที่คนติดต่อการท่องเที่ยว 2.2 ประชาชนที่ได้รับ	2.1.1 สิ่งแวดล้อมที่กายภาพ 2.1.2 ได้รับความรู้ใหม่ ๆ 2.1.3 ได้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว 2.1.4 เกิดปัญหาอาชญากรรม 2.1.5 วัฒนธรรมความเป็นอยู่เปลี่ยนไป 2.2.1 มีรายได้และมีงานทำเพิ่มขึ้น 2.2.2 หมู่บ้านเจริญขึ้น 2.2.3 การอนุรักษ์สภาพแวดล้อม 2.2.4 ได้รับการยกย่องนับถือ 2.2.5 ได้เข้าสู่ตำแหน่งทางสังคม	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในพื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นและประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปลผล
	2.3 ความตระหนักถึงปัญหา ความเสื่อมโทรมของแหล่ง ท่องเที่ยว	2.3.1 การรับรู้ปัญหาความเสื่อมโทรม 2.3.2 ได้เห็นสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย 2.3.3 ร่วมมือแก้ไขปัญหาการถูกทำลาย 2.3.4 ทัศนคติอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว 2.3.5 ร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัว อย่างที่เป็นประชากรใน พื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชน ที่อาศัยในท้องถิ่นและ ประชาชนที่อาศัยในท้อง ถิ่นที่ประกอบอาชีพด้าน การท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่า เฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	2.4 การได้รับข้อมูลข่าว สารด้านการท่องเที่ยว	2.4.1 จัดนิทรรศการ 2.4.2 ได้รับเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ 2.4.3 ฝึกอบรม 2.4.5 การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ 2.4.6 จากหน่วยงานบุคคล โดยตรง			
	2.5 แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ	2.5.1 ได้ค่าตอบแทน 2.5.2 ความสนใจจากนักลงทุน 2.5.3 การบริหารงานที่เกิดรายได้ 2.5.4 เศรษฐกิจพัฒนาและเกิดรายได้ 2.5.5 ชุมชนได้รับประโยชน์และรายได้			

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปดผล
	2.6 การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ	2.6.1 งบประมาณ 2.6.2 บุคลากร 2.6.3 ความรู้/ฝึกอบรม 2.6.4 วัสดุ/อุปกรณ์ต่างๆ 2.6.5 การประสานงาน	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในพื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นและประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	2.7 การได้รับการชักชวนจากภาครัฐ /ภาคเอกชน /ผู้นำหมู่บ้าน	2.7.1 กำหนด / ผู้ใหญ่บ้าน / คณะกรรมการหาเหตุเดือดร้อน 2.7.2 ปลัด อบต. 2.7.3 องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง 2.7.4 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2.7.5 ข้าราชการ เช่น พัฒนาการ			
รวม 1 ข้อ	รวม 7 ข้อ	รวม 35 ข้อ			

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปลผล
3. วิเคราะห์และหาแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้	3.1 ความคาดหวังที่จะมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหา	3.1.1 ร่วมสำรวจและเก็บข้อมูล 3.1.2 ศึกษาหาสาเหตุของปัญหา 3.1.3 วิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น 3.1.4 ร่วมมือและอำนวยความสะดวก 3.1.5 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อสังเกตในการดำเนินการ 3.1.6 ร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการของแต่ละประเด็นปัญหา	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในพื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นและประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	3.2 ความคาดหวังที่จะมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.2.1 วางกฎระเบียบของแต่ละกิจกรรม 3.2.2 ร่วมมือและอำนวยความสะดวก 3.2.3 ให้การสนับสนุนกิจกรรม 3.2.4 การแสดงความคิดเห็น 3.2.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ 3.2.6 เขียนและจัดทำแผน			

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์แปลผล
	3.3 ความคาดหวังที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	3.3.1 การร่วมปฏิบัติงาน 3.3.2 การชักชวนผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติงาน 3.3.3 จำนวนความสะดวกในการปฏิบัติ 3.3.4 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ 3.3.5 ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ 3.3.6 จัดหางบประมาณ	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรใน พื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชน ที่อาศัยในท้องถิ่นและ ประชาชนที่อาศัยในท้อง ถิ่นที่ประกอบอาชีพด้าน การท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่า เฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	3.4 ความคาดหวังที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.4.1 ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา 3.4.2 ตัดสินใจในการกำหนดแผน 3.4.3 ตัดสินใจเพื่อเลือกกิจกรรม 3.4.4 ตัดสินใจกำหนดบุคคลในการ ปฏิบัติงาน 3.4.5 ตัดสินใจกำหนดกฎระเบียบ 3.4.6 ตัดสินใจในการสรุปผล			

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปรรูปผล
	3.5 ความคาดหวังที่จะมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	3.5.1 การประเมินผลกิจกรรม 3.5.2 การปรับปรุงกิจกรรม 3.5.3 การประเมินผลการปฏิบัติงาน 3.5.4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค 3.5.5 การอำนวยความสะดวกต่างๆ 3.5.6 การร่วมควบคุม กฎเกณฑ์ ด้าน การท่องเที่ยว	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรใน พื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชน ที่อาศัยในท้องถิ่นและ ประชาชนที่อาศัยในต่าง ถิ่นที่ประกอบอาชีพด้าน การท่องเที่ยว	ค่าร้อยละ ค่า เฉลี่ยMean ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	3.6 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3.6.1 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การค้นคว้าปัญหาและประเด็นปัญหา 3.6.2 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การวางแผน 3.6.3 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติ 3.6.4 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจ 3.6.5 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การติดตามประเมินผล	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ และได้จากการ สัมภาษณ์		การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติ เชิงพรรณนา

วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์ย่อย	ประเด็นคำถาม	เครื่องมือและข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ แปลผล
		3.6.6 แนวทางการพัฒนาด้านคุณภาพ และด้านปริมาณของแหล่งท่องเที่ยว 3.6.7 แนวทางการพัฒนาด้านคุณภาพ และด้านปริมาณของการเข้าถึง 3.6.8 แนวทางการพัฒนาด้านคุณภาพ และด้านปริมาณของสิ่งอำนวยความสะดวก	แบบสอบถาม ข้อมูลได้จาก การเก็บข้อมูล และการสำรวจ	จากประชากรกลุ่มตัว อย่างที่เป็นประชากรใน พื้นที่ศึกษา ทั้งประชาชน ที่อาศัยในท้องถิ่นและ ประชาชนที่อาศัยในท้อง ถิ่นที่ประกอบอาชีพด้าน การท่องเที่ยว	การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติ เชิงพรรณนา
รวม 1 ข้อ	รวม 6 ข้อ	รวม 44 ข้อ			
รวมทั้งหมด 3 ข้อ	รวมทั้งหมด 18 ข้อ	รวมทั้งหมด 109 ข้อ			

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม
แบบสอบถามเพื่อทำการค้นคว้าแบบอิสระ
เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หาดคูเดื่อ
บ้านคูเดื่อ ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

1. การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาทางวิชาการ ผลการศึกษาจึงไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในอนาคต จึงขอให้ท่านกรุณาตอบคำถามตามความคิดเห็นของท่าน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาต่อไป
2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หาดคูเดื่อ
 - ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ
 - ส่วนที่ 4 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

(นางสาวสุนันทา จันทวารา)

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ท่านคิดว่า
เหมาะสมให้ครบทุกข้อ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง ☐ 4

2. อายุ

- () 1. น้อยกว่า 15 ปี () 2. 15 – 24 ปี
() 3. 25 – 34 ปี () 4. 35 – 44 ปี
() 5. 45 – 54 ปี () 6. 55 – 64 ปี
() 7. มากกว่า 65 ปี

☐ 5

3. อาชีพ

- () 1. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ☐ 6
() 1. ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม
() 2. ร้านเช่าห้วงยาง/เรือพาย
() 3. บริการรับฝากรถ

☐ 7

- () 2. ไม่ใช่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ☐ 8

- () 1. เกษตรกรรม/ประมง
() 2. รับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ
() 3. รับจ้างทั่วไป
() 4. อื่น ๆ ระบุ.....

☐ 9

4. ปัจจุบันท่านมีรายได้เดือนประมาณ

() 1. ต่ำกว่า 3,000 บาท

() 2. 3,001 – 6,000 บาท

() 3. 6,001 – 8,000 บาท

() 4. 8,001 – 10,000 บาท

() 5. 10,001 – 15,000 บาท

() 6. มากกว่า 15,000 บาท

☐ 10

5. ระดับการศึกษา

() 1. ไม่จบประถมศึกษา

() 2. ประถมศึกษา

() 3. มัธยมศึกษา

() 4. ปวส. /อนุปริญญา

() 5.ปริญญาตรี

() 6. อื่นๆ ระบุ.....

☐ 11

6. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

() 1. หัวหน้าครัวเรือน

() 2. ตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน

() 3. ผู้ประกอบการร้านค้า

() 4. อื่นๆ ระบุ.....

☐ 12

7. ท่านมีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบทางสังคม ในชุมชนของท่านหรือไม่

() 1. ไม่มี

() 2. มี ระบุ.....

☐ 13

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสม

5 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมมากที่สุด

2 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3 หมายถึง เคยมีส่วนร่วมปานกลาง

5 หมายถึง ความคาดหวังจะมีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง ความคาดหวังจะมีส่วนร่วมมาก

2 หมายถึง ความคาดหวังจะมีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง ความคาดหวังจะมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

หมายเหตุ : ท่านที่ตอบว่าเคยมีส่วนร่วมหรือไม่เคยมีส่วนร่วม กรุณาตอบช่องความคาดหวังด้วย

ลักษณะการมีส่วนร่วม		ระดับคะแนนของการมีส่วนร่วม					ความคาดหวังจะมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	ท่านมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหาในระดับใดบ้าง										
	1.1 การสำรวจและเก็บข้อมูล										
	1.2 ศึกษาหาสาเหตุของปัญหา										
	1.3 วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น										
	1.4 อำนวยความสะดวกในการค้นหาปัญหา										
	1.5 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ										
	1.6 ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการของแต่ละปัญหา										
2	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกันในระดับใดบ้าง										
	2.1 วางกฎระเบียบของแต่ละกิจกรรม										
	2.2 อำนวยความสะดวกในการวางแผน										
	2.3 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการวางแผน										
	2.4 แสดงความคิดเห็นในการวางแผน										
	2.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง										
	2.6 เขียนและจัดทำแผน										

ลักษณะการมีส่วนร่วม		ระดับคะแนนของการมีส่วนร่วม					ความคาดหวังจะมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันในระดับใดบ้าง										
	3.1 ปฏิบัติงานตามแผน										
	3.2 ชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติงาน										
	3.3 อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน										
	3.4 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง										
	3.5 ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ หรืออุปกรณ์ต่างๆ										
	3.6 จัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน										
4	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับใดบ้าง										
	4.1 ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น										
	4.2 เพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการ										
	4.3 เพื่อเลือกกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว										
	4.4 เพื่อกำหนดบุคคลในการปฏิบัติงาน										
	4.5 เพื่อกำหนดกฎระเบียบของกิจกรรม										
	4.6 ตัดสินใจในการสรุปผลงาน										
5	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ในระดับใด										
	5.1 การประเมินผลกิจกรรม										
	5.2 ติดตามและหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน										
	5.3 การประเมินผลการทำงานตามแผนในรอบปีที่ผ่านมา										
	5.4 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน										
	5.5 อำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนต่างๆ										
	5.6 ควบคุมกฎเกณฑ์และมาตรการด้านการท่องเที่ยว										

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

หาดคูเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสม

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อมูล		ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1	ท่านมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวอย่างไร และในระดับใด					
	1.1 สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลายโดยนักท่องเที่ยว					
	1.2 ประชากรในชุมชนได้รับความรู้และวิทยาการใหม่ๆ					
	1.3 แหล่งท่องเที่ยวได้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว					
	1.4 ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น					
	1.5 มีผลกระทบต่องิ๊ตชีวิต และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป					
2	ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับจากการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร และในระดับใด					
	2.1 ประชาชนในท้องถิ่นมีงานทำมากขึ้น					
	2.2 ชุมชนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาให้เจริญขึ้น เช่น มีถนนลาดยางตัดผ่าน เป็นต้น					
	2.3 สภาพแวดล้อมของชุมชนได้รับการพัฒนา					
	2.4 แหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์					
	2.5 ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นที่รู้จักของสังคม					
3	ท่านตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างไรและระดับใด					
	3.1 ได้รับรู้ถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว					
	3.2 ได้เห็นสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย					
	3.3 มีการร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกทำลายของแหล่งท่องเที่ยว					
	3.4 มีการรณรงค์ให้อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว					
	3.5 มีการร่วมลงมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้มีความยั่งยืนต่อไป					
4	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวอย่างไร และในระดับใด					
	4.1 การจัดนิทรรศการ					
	4.2 ได้รับการแจกนิตยสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว					
	4.3 การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา					
	4.4 จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ดังนี้					
	• ระบบเสียงตามสายของหมู่บ้าน					
	• วิทยุ					
	• โทรทัศน์					
	4.5 จากการเผยแพร่จากกลุ่มบุคคลที่สังกัดหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว					

ข้อมูล		ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
5	ท่านคิดว่าแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวเป็นอย่างไรและระดับใด					
	5.1 การได้รับค่าตอบแทน					
	5.2 ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น					
	5.3 ได้รับความสนใจจากนักลงทุน เข้ามาประกอบธุรกิจมากขึ้น					
	5.4 เศรษฐกิจของชุมชนได้รับการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น					
	5.5 ประชาชนมีความเป็นอยู่และการดำรงชีพที่ดีขึ้นกว่าเดิม					
6	ท่านได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยวอย่างไรและในระดับใด					
	6.1 ด้านงบประมาณ					
	6.2 ด้านบุคลากร					
	• การส่งบุคลากรเข้ามาร่วมปฏิบัติ					
	• การส่งบุคลากรมาฝึกอบรมให้ความรู้					
	6.3 ด้านการเข้าถึง เช่น การคมนาคม เป็นต้น					
	6.4 ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว					
	6.5 ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว					
7	ท่านได้รับการชักชวนจากบุคคลหรือหน่วยงานใดในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้นำหมู่บ้าน ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และในระดับใด					
	7.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือคณะกรรมการหาญดี					
	7.2 องค์การบริหารส่วนตำบล					
	7.3 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย					
	7.4 ชาวราชการ เช่น พัฒนาการ เป็นต้น					
	7.5 องค์การอิสระทางการท่องเที่ยว เช่น สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นต้น					

ส่วนที่ 4 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาคูเคื่อ

1. ท่านมีแนวทางอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหาเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.....
.....
.....
2. ท่านมีแนวทางอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.....
.....
.....
3. ท่านมีแนวทางอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.....
.....
.....
4. ท่านมีแนวทางอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.....
.....
.....
- 5.ท่านมีแนวทางอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.....
.....
.....
- 6.ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณ และการบริการ ตามองค์ประกอบในด้านต่างๆ ดังนี้
 - 6.1 ด้านแหล่งท่องเที่ยว(Attraction).....
 - 6.2 6.2ด้านการเข้าถึง(Accessibility).....
 - 6.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

(นางสาวสุนันทา จันทวารา)

ผู้ศึกษา

ภาคผนวก ค แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว
แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับแหล่งท่องเที่ยว

1. รายละเอียดเบื้องต้น

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว

ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

- ☐ ตั้งอยู่ริมถนนสายหลักเส้นทางหมายเลข
ระหว่างอำเภอ.....กับ.....ระหว่างกิโลเมตรที่.....
- ☐ ตั้งอยู่ริมถนนสายรอง แยกจากถนนสายหลัก เส้นทางหมายเลข
ระหว่างอำเภอ กับ อำเภอ.....หลักกิโลเมตรที่.....
เข้าไปตามถนนสายรองประมาณ..... กิโลเมตร

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว

- ☐ กายภาพ ☐ ไม่ใช่กายภาพ ☐ ลักษณะรวม

(กายภาพ=แหล่งท่องเที่ยว, ไม่ใช่กายภาพ=งานประเพณี, ลักษณะรวม = แหล่งท่องเที่ยว+งานประเพณี)

ประเภท

- ☐ ธรรมชาติ ☐ ประวัติศาสตร์ ☐ ศิลปวัฒนธรรม

กรณีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในอุทยานแห่งชาติ

ให้ระบุชื่ออุทยานแห่งชาติ.....

ชนิดของแหล่งท่องเที่ยว

☐ ภูเขา/ธรณีสัณฐานเฉพาะรูปแบบ	☐ อุทยานประวัติศาสตร์	☐ หมู่บ้าน/ศูนย์หัตถกรรม
☐ พุน้ำร้อน/น้ำพุ/บ่อน้ำร้อน/ธารน้ำร้อน	☐ โบราณสถาน	☐ ความเป็นอยู่/วิถีชีวิต
☐ เกาะ ☐ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ	☐ ชุมชนโบราณ	☐ ตลาดนัด/ตลาดสด
☐ ถ้ำธารลอด ☐ สวนสัตว์/ศูนย์ฝึกสัตว์	☐ พิพิธภัณฑ	☐ ตลาดน้ำ
☐ น้ำตก ☐ อุทยานแห่งชาติ	☐ กำแพงเมือง/คูเมือง	☐ จุดผ่านแดน
☐ ทะเลสาบ/หนอง/บึง	☐ อนุสาวรีย์/อนุสรณ์	☐ ศูนย์วัฒนธรรม
☐ ซากฟอสซิล ☐ วนอุทยาน	☐ ประวัติความเป็นมา	☐ สวนสนุก ☐ จุดชมวิว
☐ แม่น้ำ/แก่ง ☐ สวนรุกขชาติ	☐ งานประเพณี	☐ สวนสาธารณะ ☐ สนามกอล์ฟ
☐ หาดทราย ☐ ชายทะเล ☐ ศาสนสถาน	☐ ไร่/สวนเกษตร	☐ รีสอร์ท / หมู่บ้าน
☐ ปะการัง ☐ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	☐ พระราชตำหนัก/วัง/พระราชวัง	☐ เชื้อน / อ่างเก็บน้ำ
☐ พืชดอกไม้และพืชพันธุ์	☐ เขตห้ามล่าสัตว์	
☐ ศูนย์วิจัย / ทดลอง ☐ พรุ / ป่าชายเลน / พื้นที่ชุ่มน้ำ		

จุดเด่นของสถานที่ สิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้แก่ (อธิบายลักษณะเด่น)

งานประเพณีที่จัดในแหล่งท่องเที่ยว ☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่

ชื่องาน	สถานที่จัดงาน	กลุ่ม	ระดับความสำคัญของงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = งานรื่นเริง 2 = งานแสดงผลผลิตทางการเกษตรและศิลปหัตถกรรม

3 = งานประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ความเชื่อและศาสนา 4 = งานรำลึกวีรชนและเหตุการณ์สำคัญ 5 = งานอื่น ๆ
ระดับความสำคัญ (ระดับท้องถิ่น, ระดับภูมิภาค, ระดับนานาชาติ)

2. สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยวปัจจุบัน

ที่จอดรถ

☐ ไม่มี ไม่ได้จัดไว้อย่างเป็นทางการ ระบุวิธีการจอดรถในปัจจุบัน อธิบายสภาพทั่วไป

☐ มี จำนวนที่จอดรถรวม แห่ง ปริมาณจอดรถได้รวม..... คัน

บริเวณ	พื้นที่	ลักษณะ		ร่มเงา		แยกชนิดรถ		เป็นระเบียบ		ชนิดรถ		
	(ตร.ม.)	ลานดิน	อื่น ๆ	มี	ไม่มี	แยก	ไม่แยก	เป็น	ไม่เป็น	1	2	3

1 = รถยนต์ 2 = รถโดยสาร 3 = รถจักรยานยนต์

☐ ไม่มีห้องสุขา

☐ ไม่มีห้องสุขา (กรณียกเว้น)

☐ มีห้องสุขา

- แยกสุขาชายหญิง

☐ แยก

☐ ไม่แยก

- ค่าบริการ.....บาท/ คน

- จำนวนห้องสุขามีทั้งหมด.....แห่ง รวมห้องสุขาทั้งหมด.....ห้อง

- สุขภัณฑ์ที่ใช้

☐ ชักโครก

☐ ตักราด

- โครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง

☐ ปูน

☐ ไม้

☐ กระเบื้อง

☐ สังกะสี

☐ วัสดุธรรมชาติ

☐ อื่น (ระบุ).....

- ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม (สังเกตรูปร่าง/สี)

☐ กลมกลืน

☐ ไม่กลมกลืน

- วิธีการกำจัดของเสียและน้ำเสียในห้องสุขา

☐ ถังบำบัดสำเร็จรูป

☐ บ่อเกรอะ/บ่อซึม

☐ ส้วมหลุม

อาคารบริการนักท่องเที่ยว

☐ พิพิธภัณฑ

- โครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....
- ความคงทนถาวร ☐ ถาวร ☐ ชั่วคราว
- ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

☐ ห้องแสดงนิทรรศการ

- โครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....
- ความคงทนถาวร ☐ ถาวร ☐ ชั่วคราว
- ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

☐ ป้อมยาม/จุดแจ้งเหตุ

- โครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....
- ความคงทนถาวร ☐ ถาวร ☐ ชั่วคราว
- ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

☐ ศาลนั่งพัก

- โครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง (อธิบาย).....
- ความคงทนถาวร ☒ ถาวร ☐ ชั่วคราว
- ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

ร้านอาหาร

- 'ไม้มี้
○ มี้

- ประเภทร้านอาหาร

☐ แฉงลอบย จํานวน รําน ที่ตั้งบริเวณ.....

- ความสะอาด ☐ สะอาดมาก ☐ สะอาดปานกลาง ☐ ไม่สะอาด

☐ หากเร่/รถเข็น จำนวนร้าน ที่ตั้ง.....

- ความสะอาด ☐ สะอาดมาก ☐ สะอาดปานกลาง ☐ ไม่สะอาด

☐ อาหารร้านค้า จำนวนร้าน ที่ตั้ง.....

- ความสะอาด ☐ สะอาดมาก ☐ สะอาดปานกลาง ☐ ไม่สะอาด

- ความสามารถรองรับนักท่องเที่ยว ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ
- โครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง ☐ ปูน ☐ ไม้
 - ☐ กระเบื้อง ☐ สังกะสี
 - ☐ วัสดุธรรมชาติ ☐ อื่น (ระบุ).....
- ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

ร้านขายของที่ระลึก

☐ ไม่มี ☐ มี

- ประเภทของร้านขายของที่ระลึก

- ☐ ตู้โชว์สินค้า/แผงลอย จำนวน.....ตู้/ร้าน ที่ตั้ง.....
- ☐ หาบเร่/รถเข็น จำนวน.....ตู้/ร้าน ที่ตั้ง.....
- ☐ อาคารร้านค้า จำนวน.....ตู้/ร้าน ที่ตั้ง.....

- ประเภทของสินค้าที่วางจำหน่าย.....

ระบบสื่อความหมาย

☐ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ☐ ไม่มี ☐ มี เบอร์โทรศัพท์สำหรับติดต่อ.....

☐ เจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ☐ ไม่มี ☐ มี ระบุจำนวนคน

สังกัดหน่วยงาน.....

ช่วงเวลาในการให้บริการ.....

☐ ป้ายสื่อความหมาย ☐ ไม่มี ☐ มี

- ความชัดเจน ☐ ชัดเจน ☐ ไม่ชัดเจน

- ความคงทน ☐ ถาวร ☐ ชั่วคราว

- ความกลมกลืนกับธรรมชาติ ☐ กลมกลืน ☐ ไม่กลมกลืน

☐ โสตทัศนูปกรณ์ - วีดีโอ ☐ ไม่มี ☐ มี

- สไลด์ ☐ ไม่มี ☐ มี

☐ สื่อสิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ โปสเตอร์) ☐ ไม่มี ☐ มี

☐ นิทรรศการ ☐ ไม่มี ☐ มี

☐ มัคคุเทศก์ ☐ ไม่มี ☐ มี ค่าบริการ.....บาท

☐ ทางเดินธรรมชาติ ☐ ไม่มี ☐ มี

บริการโทรศัพท์สาธารณะ

☐ ก. ไม่มี ☐ ข. มี จำนวน 3 เครื่อง

4 สถานที่ท่องเที่ยวที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด

- โรงพยาบาล/คลินิก ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- สถานีบริการน้ำมัน ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- สถานีตำรวจ / บ่อม ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ธนาคาร/ATM ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ศูนย์การค้า/ห้างฯ ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- สถานบันเทิง ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.
- ไปรษณีย์โทรเลข ชื่อ.....ที่ตั้ง.....ระยะห่าง.....กม.

5. จำนวนนักท่องเที่ยว

5.1 ปี พ.ศ. จำนวนนักท่องเที่ยวคน/ปี

ช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมาก คือ เดือน.....

5.2 ขนาดของพื้นที่ทั้งหมดของแหล่งท่องเที่ยว มีจำนวนไร่

5.3 อัตราค่าใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวคนไทย.....บาท/คน คนต่างชาติ.....บาท/คน

เก็บโดย.....

อื่นๆ.....

(เช่น กรณีเก็บค่าบริการระหว่างเด็ก ผู้ใหญ่ต่างกันเป็นต้น)

กรณีเก็บตามยานพาหนะ ระบุอัตรา

รถยนต์นั่ง/กระบะ.....บาท/คัน รถตู้.....บาท/คัน รถบัสเล็ก.....บาท/คัน

รถบัสใหญ่.....บาท/คัน รถจักรยานยนต์.....บาท/คัน จักรยาน.....บาท/คัน

5.4 ความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในวันเสาร์-อาทิตย์ ในฤดูกาลท่องเที่ยว

☐ แออัด

☐ ค่อนข้างแออัด

☐ ไม่แออัด

6. กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

☐ นั่งสมาธิ	☐ ว่ายน้ำ	☐ ดำน้ำ	☐ นมัสการตามความเชื่อ	☐ ชมผีเสื้อ
☐ ชมทิวทัศน์	☐ Bungy jumping	☐ ดูกอล์ฟ	☐ เรือใบ	
☐ ดูนก	☐ แคนนู	☐ นั่งช้าง	☐ นวดแผนโบราณ	
☐ ขับรถ 4wd	☐ ศึกษาท้องฟ้า	☐ ปิกนิก	☐ เจ็ทสกี	
☐ วินเซิร์ฟ	☐ เดินป่า	☐ ชมถ้ำ	☐ ซื้อสินค้าของที่ระลึก	
☐ เครื่องร่อน	☐ ปีนเขา	☐ ล่องเรือ/แพ		
☐ ชมศิลปวัฒนธรรม/การละเล่น				
☐ ศึกษาธรรมชาติ	☐ ตกปลา	☐ สกีนํ้า		
☐ เดิน / นั่งพักผ่อน	☐ ปั่นจักรยาน	☐ ศึกษาประวัติความเป็นมาของแหล่ง		
☐ วึ่ง/ออกกำลัง	☐ ทำอาหาร	☐ ซึม้า		
☐ ส่องสัตว์	☐ Parasailing	☐ แคมป์ปิ้ง	☐ ศึกษาวิถีชีวิต	
☐ อื่น ๆ				

การเตรียมตัวของนักท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้ที่สุด ชื่อ.....ระยะห่างกิโลเมตร

ชื่อ 2ระยะห่างกิโลเมตร

ภาคผนวก ง
ภาคผนวก ง
ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติจังหวัดอุบลราชธานี

ตำนานเมืองอุบล ได้กล่าวกันถึงการสืบเชื้อสายจากเจ้านครเชียงรุ่ง แดนหัวฟ้า ของเจ้าปางคำ พระบิดา ของเจ้าพระตา เจ้าพระวอ โดยกล่าวถึง ปี พ.ศ.2228 เกิดวิกฤตทางการเมือง ในนครเชียงรุ่ง เนื่องจาก จีนฮ่อหัวขาว หรือฮ่อธงขาว ยกกำลัง เข้าปล้นเมืองเชียงรุ่ง เจ้านครเชียงรุ่ง ได้แก่ เจ้าอินทกุมาร เจ้านางจันทกุมารี เจ้าปางคำ อพยพไพร่พล จากเมืองเชียงรุ่ง มาขอพึ่งพระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช แห่งเวียงจันทน์ ซึ่งเป็น พระประยูรญาติ ทางฝ่ายมารดา พระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี โปรดให้นำไพร่พลไปตั้งที่ เมืองหนองบัวลุ่มภู เมืองหนองบัวลุ่มภู จึงอยู่ในฐานะ พิเศษ คือไม่ต้อง ส่งส่วย บรรณาการ มีสิทธิสะสม ไพร่พล อย่างเสรี เป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับ เวียงจันทน์ มีชื่อว่า "นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน" สันนิษฐานว่า น่าจะมีฐานะ เป็นเมืองลูกหลวง ต่อมา พระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช ให้ เจ้าอินทกุมาร เสกสมรส กับ พระราชธิดาพระองค์หนึ่ง ได้โอรส คือ เจ้าคำ หรือเจ้าองค์นก ให้เจ้า นางจันทกุมารี เสกสมรสกับ พระอุบุญราช ได้โอรส คือ เจ้ากิงกีศราช และ เจ้าอินทโสม ซึ่งต่อมา คือบรรพบุรุษของ เจ้านายหลวงพระบาง ส่วนเจ้าปางคำ ให้เสกสมรสกับ พระราชนัดดา ได้โอรส คือ เจ้าพระตา เจ้าพระวอ สันนิษฐานว่า ทั้งสองท่านเป็นเสนาบดี กรุงศรีสัตนาคนหุต ตั้งแต่สมัย พระไชยเชษฐาธิราชที่ 2 (ชัยวงศ์แก้ว) พระอัยกาของ พระเจ้า สิริบุญसार การดำรงฐานะเป็น เจ้านายเชื้อสายพระราชวงศ์ของพระเจ้าวอ พระเจ้าตา เห็นได้จากหลักฐาน หลายประการ อาทิ การที่หนองบัว ลุ่มภู เป็นเมืองใหญ่ มีไพร่พลมาก ดังปรากฏเมืองหน้าด่านทั้งสิ้น คือ เมืองภูเขียว ภูเวียง เมืองผ้าขาว เมืองพันนา และ การที่ เมืองอุบล ดำรง ฐานะเป็น เจ้าประเทศราชเมื่อเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ของพระมหากษัตริย์ ไทย ต่างจากเมืองเขมร ปาดงอื่นๆ และเมื่อกำเนิด พ.ร.บ. นามสกุล โปรด พระราชทานนามสกุล "ณ อุบล" อันหมายถึง เชื้อสายเจ้านาย อุบลราชธานี แต่โบราณ เมื่อเจ้านายอุบล ถึงแก่อสัญกรรม ก็มี ประเพณี การทำศพแบบนักษัตรดิถี อันสืบมาจากนครเชียงรุ่ง ในเชียงใหม่ ก็ปรากฏการทำศพแบบนักษัตรดิถีเช่นเดียวกัน

การตั้งเมืองอุบลราชธานี ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช บ้านเมืองค่อนข้างสงบก็ทรงมีนโยบายที่จะ จัดตั้งเมือง ให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการรวบรวมไพร่พลให้เป็นปึกแผ่น เพื่อความสงบสุข สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดโช ราชานุภาพได้ทรงกล่าวถึง เรื่องนี้ว่า "...รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 3 ให้เจ้าเมืองร้าง เพียวเกลี้ยกล่อมหา ผู้คนมาเป็นพลเมือง โดย ไม่ต้องใช้อำนาจ อาจทำได้ด้วยยินดีด้วยกัน ทุกฝ่ายก็สำเร็จ ประโยชน์ ถึงความมุ่งหมาย เจ้าเมืองใหม่เกลี้ยกล่อมคนมาได้มาก ก็ได้ทรัพย์เศษส่วน และได้ผู้คนสำหรับอาศัยใช้สอยมากขึ้น ก็เต็มใจชวนชวาย ตั้งบ้านเมือง ฝ่ายราษฎรที่ไปเที่ยวหลบหลีก เดือดร้อนลำบากมากอยู่ เมื่อรู้ว่า บ้านเมืองเรียบร้อยอย่างเดิม ก็ยินดีที่จะกลับมา โดยมาก....." คงจะเป็น เพื่อสนองตอบ พระบรมราชาบาย ในการตั้งเมืองดังกล่าวมาแล้ว และเพื่อความอุดมสมบูรณ์ในการประกอบอาชีพของ ไพร่บ้านพลเมือง "...ในปี พ.ศ.2329 (จุลศักราช 1148 ปีมะเมีย นพศก) พระประทุมจึงย้ายครอบครัวไพร่พลมาตั้งอยู่ ณ ตำบลแจระแม ตี้อาบล ที่ตั้งอยู่ทาง ทิศเหนือ เมืองอุบลปัจจุบัน....." สถาปนาเมืองอุบลราชธานี พ.ศ.2335 พระประทุมสุรราช (ท้าวคำผง) ได้พาพรรคพวกไพร่พลตั้งอยู่ที่ ตำบลห้วยแจระแม (บริเวณบ้าน ท่าบ่อ ในปัจจุบัน) ด้วยความปกติสุขเป็นเวลานานหลายปี จนกระทั่ง พ.ศ.2334 (จุลศักราช 1153 ตรีศก) อ้ายเชียงแก้ว ซึ่งตั้งบ้านอยู่ที่ตำบลเขาโองแขวง เมืองโขง คิดการกบฏ พาพรรคพวก ไพร่พลเข้ายึดนครจำปาศักดิ์ พระเจ้าองค์หลวง (ไชยกุมาร) เจ้าเมืองซึ่งกำลังป่วยอยู่ก็มี อาการป่วยทรุดหนัก และถึงแก่พิราลัย อ้ายเชียงแก้วจึงยึดเมือง นครจำปาศักดิ์ไว้ได้ ความทราบ ถึงพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จึงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยามนทรราชสีมา (ทองอิน) เมื่อครั้งเป็น พระพรหม ยกกระบัตร ยกกองทัพ เมืองนครราชสีมา มาปราบกบฏอ้ายเชียงแก้ว อย่างไรก็ดีขณะที่กองทัพนครราชสีมายกมาไม่ถึงนั้น พระประทุมสุรราช (ท้าวคำผง) และท้าวฝ่ายหน้า ผู้น้อง ที่ตั้งอยู่บ้านสิงห์ท่า (เมืองยโสธร) ได้ยกกำลังไปรบอ้ายเชียงแก้วก่อน ทั้งสองฝ่าย ได้สู้รบกันที่บริเวณ แก่งตะนะ (อยู่ในท้องที่ อำเภอโขงเจียม) กองกำลัง อ้ายเชียงแก้วแตกพ่ายไป อ้ายเชียงแก้วถูกจับได้ และถูกประหารชีวิต เมื่อกองทัพ เมืองนครราชสีมายกมาถึงเมืองจำปาศักดิ์ เหตุการณ์ก็สงบเรียบร้อยแล้ว จึงพากันยกกองทัพ ไปตีพวกข่า "ชาติกระแสงสว่าง จะรายระแดร์" ซึ่งตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกแม่น้ำโขง จับพวกข่าเป็นเชลย ได้เป็นจำนวนมาก จากความ ดีความชอบในการปราบปรามกบฏอ้ายเชียงแก้วนี้เอง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลกมหาราช จึงได้ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ ท้าวฝ่ายหน้าเป็น พระวิไชยราชขัตติยวงศา ครองนครจำปาศักดิ์ และโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ พระประทุม สุรราช เป็นพระประทุม วรราชสุริยวงศ์ ครองเมืองอุบลราชธานี พร้อมกับยกฐานะบ้านห้วยแจระแมขึ้นเป็นเมืองอุบลราชธานี เมื่อวันที่จันทร์ แรม 13 ค่ำ เดือน 8 จุลศักราช 1154 (พ.ศ.2335) ดังปรากฏ ในพระสุพรรณบัตรตั้ง เจ้าประเทศราชในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ว่า "...ด้วยพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้า ผู้ผ่าน

พิภพกรุงเทพ มหานครศรีอยุธยา มีพระราชโองการโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ตั้งให้ พระประทุม เป็น พระประทุมวรราช สุริยวงศ์ ครองเมือง อุบลราชธานี ศรีวนาลัยประเทศราช เสด็จให้ ณ วัน 2 แรม 13 ค่ำ เดือน 8 จุลศักราช 1154 ปีจัตวาศก..."

ลักษณะทางกายภาพ

อุบลราชธานีเป็นจังหวัดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 630 กิโลเมตร สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงและภูเขา มีหน้าผาหินทรายและแม่น้ำโขง อันเป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและลาว

จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 16,110.75 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 20 อำเภอ และ 5 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภวารินชำราบ อำเภอเดชอุดม อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอตระการพืชผล อำเภอเขมราฐ อำเภอน้ำยืน อำเภอโขงเจียม อำเภอรัตนวาปี อำเภอศรีเมืองใหม่ อำเภอม่วงสามสิบ อำเภอนาจะหลวย อำเภอโขงเจียม อำเภอทุ่งศรีอุดม อำเภอโพธิ์ไทร อำเภอตาลสุม อำเภอสิรินธร อำเภอสำโรง อำเภอดอนมดแดง อำเภอทุ่งศรีอุดม กิ่งอำเภอนาเยีย กิ่งอำเภอนาตาล กิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก กิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ และกิ่งอำเภอน้ำขุ่น โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร และสปป.ลาว
- ทิศตะวันออก ติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ทิศใต้ ติดประเทศกัมพูชา และจังหวัดศรีสะเกษ
- ทิศตะวันตก ติดจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธร

เนื่องจากดินแดนของภาคอีสานทั้งหมดมีลักษณะเหมือนโต๊ะมีขอบสูง และลาดต่ำเป็นแอ่งตรงตอนกลางสองแอ่ง ซึ่งเรียกว่า แอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร ลักษณะดินแดนใน จังหวัดอุบลราชธานีซึ่งค่อนข้างจะอยู่ริมเขตแดนภูมิประเทศโดยทั่วไปก็มีลักษณะเป็นที่ราบสูง ที่ราบลอนคลื่น และลาดเอียงลงไปทางตะวันออกเล็กน้อย ตรงบริเวณปากแม่น้ำมูลเขตอำเภอโขงเจียม ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130 เมตร ส่วนทางทิศตะวันออกและทิศใต้จะเป็นแนวสันเขา มีเทือกเขาสลับซับซ้อนติดกับดินแดนกัมพูชาและดินแดนของประเทศลาว ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นหินทราย แต่มีบางแห่งเป็นหินภูเขาไฟ ในบริเวณนี้จะอยู่ในเขตอำเภอน้ำยืนและนาจะหลวย ซึ่งบางคนเรียกว่า สามเหลี่ยมมรกต เพราะว่าเป็นแหล่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติอยู่มากมาย ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ อีกหลายแห่ง

ด้านทิศตะวันออกเชื่อมต่อไปยังเหนือ จะมีแนวเขาหินทรายต่อจากเทือกเขาภูพานและเขาพนมดงรัก เนื้อดินจะเป็นดินร่วนปนทรายที่มีอยู่ทั่วไป จึงขาดความอุดมสมบูรณ์และแห้งแล้งในบางฤดูกาลแต่ที่ราบลุ่มตามริมฝั่งแม่น้ำมูลซึ่งเป็นช่วงตอนกลางของพื้นที่ มักจะมีความอุดมสมบูรณ์มาก เนื่องจากแม่น้ำได้พัดพาเอาดินตะกอนมาทับถมจนเกิดความอุดมสมบูรณ์ขึ้น

ดังนั้น พื้นที่บริเวณตอนกลางริมฝั่งแม่น้ำมูลจึงมีที่นามากที่สุด และเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น แต่ก็ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำไว้ได้นาน เนื่องจากเป็นดินร่วนปนทราย จึงทำให้เกิดความแห้งแล้ง และขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งของทุกปี

ลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่จะไหลมาจากที่สูงทางทิศเหนือ ซึ่งหมายถึงเทือกเขาภูพาน ทางทิศใต้เทือกเขาพนมดงรัก และทางทิศตะวันตกซึ่งหมายถึงแม่น้ำมูล และแม่น้ำชีไหลลงมารวมกันที่แอ่งอันเป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำมูล ซึ่งก็เปรียบเสมือนทางระบายน้ำขนาดใหญ่ที่รองรับน้ำอยู่กลางพื้นที่ก่อนที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขงต่อไป

แม่น้ำที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่

- แม่น้ำมูล เป็นแม่น้ำสายสำคัญสายใหญ่ สายหลักของจังหวัดอุบลราชธานี อันเปรียบเสมือนสายเลือดใหญ่ ที่ไหลลงมาจากต้นกำเนิดในเทือกเขาเขตจังหวัดนครราชสีมา ผ่านที่ราบอันกว้างใหญ่ของภาคอีสานตอนล่าง ลงสู่แม่น้ำโขงที่ปากแม่น้ำมูล ในเขตอำเภอโขงเจียม
- แม่น้ำชี เป็นแม่น้ำสายใหญ่อีกสายหนึ่งของภาคอีสาน ที่มีแหล่งกำเนิดมาจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ ในเขตจังหวัดชัยภูมิไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือลงมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านทุ่งราบใจกลางของภาคอีสาน แอ่งโคราช เข้าสู่จังหวัดร้อยเอ็ด ยโสธร แล้วไหลลงสู่แม่น้ำมูลที่เขตแดนอำเภอเมืองอุบลราชธานี และที่เขตอำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ
- แม่น้ำลำเซบก เป็นแม่น้ำสายเล็ก ๆ ที่มีต้นน้ำอยู่ในเขตจังหวัดอำนาจเจริญ ไหลลงมาทางทิศใต้ แล้วไหลลงสู่แม่น้ำมูลที่ดอนมดแดง
- แม่น้ำลำเซบาย เป็นแม่น้ำสายเล็ก ๆ ที่มีต้นกำเนิดมาจากจังหวัดยโสธรไหลลงสู่แม่น้ำมูล ที่ตำบลแจระแม
- แม่น้ำลำโดมน้อย เป็นลำน้ำที่มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาพนมดงรักแล้วไหลย้อนขึ้นไปทางทิศเหนือ ลงสู่แม่น้ำมูลที่บ้านคันเปลือย อำเภอโขงเจียม ปัจจุบันลำน้ำโดมน้อยได้กลายเป็นอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด ภายหลังการสร้างเขื่อนสิรินธรเพื่อเก็บกักน้ำและผลิตกระแสไฟฟ้า

- แม่น้ำลำโดมใหญ่ เป็นลำน้ำที่เกิดจากเขาพนมดงรัก ไหลย้อนผ่านขึ้นไปทางทิศเหนือ เขตอำเภอน้ำยืน อำเภอนาจะหลวย และอำเภอเดชอุดม ลงสู่แม่น้ำมูลที่อำเภอพิบูลมังสาหาร
- แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำที่อยู่ริมเขตแดนของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นเส้นแบ่งกันดินแดนของประเทศไทยและประเทศลาว ไหลผ่านเขตพื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานี เลียบตามแนวเขตแดน ลงสู่ภาคใต้ของประเทศลาว เป็นแม่น้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์มาแต่ครั้งอดีตกาลจนถึงปัจจุบัน

สภาพภูมิอากาศและอุตุนิยมวิทยา จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในเขตที่มีปริมาณน้ำฝนค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ของจังหวัดอื่น ๆ

ฤดูฝน จะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเรื่อยไป จนถึงปลายเดือนตุลาคม และมักปรากฏเสมอว่าฝนทั้งช่วง ในเดือน มิถุนายน ถึงเดือน กรกฎาคม แต่ระยะเวลาฝนทั้งช่วงมักจะไม่เหมือนกันในแต่ละปี และในช่วงกลางฤดูฝน มักจะมีพายุดีเปรสชันฝนตกชุกบางปีอาจมีภาวะ น้ำท่วมแต่ภาวะการถล่มไม่รุนแรงนัก

ฤดูหนาว เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกสุดของประเทศ ทำให้ได้รับอิทธิพลลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อน ภูมิภาคอื่น ฤดูหนาวจะเริ่มลดต่ำลงตั้งแต่เดือนตุลาคมและจะสิ้นสุดปลายเดือนมกราคม

ฤดูร้อน ถึงแม้ว่าเคยปรากฏบ่อยครั้งว่าอากาศยังคงหนาวเย็นยืดเยื้อมาจนถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ โดยส่วนใหญ่แล้วอากาศจะ เริ่มอบอ้าว ในเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงประมาณต้นเดือนพฤษภาคมซึ่งอาจจะมีฝน เริ่มตกอยู่บ้างในปลายเดือนเมษายน แต่ปริมาณน้ำฝนมักจะ ไม่เพียงพอเพาะปลูก นอกจากนั้นลักษณะภูมิอากาศทั่วไป คล้ายคลึงกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ จะมีอากาศร้อนและค่อนข้าง หนาวใน ฤดูหนาว ส่วนในฤดูฝนจะมีฝนตกชุก ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายน

ลักษณะทางสภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นป่าไม้โปร่งและทุ่งกว้าง มีพื้นที่กว้างขวางขนาดใหญ่ จึงเหมาะสม แก่การเลี้ยงสัตว์ ทางจังหวัดจึงพยายามส่งเสริมให้แก่เกษตรกรเลี้ยงสัตว์ สัตว์เลี้ยงที่สำคัญ ได้แก่ โค กระบือ ซึ่งมีการเลี้ยงกัน อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะ โคและกระบือพันธุ์พื้นเมือง โดยโคมีการเลี้ยงมากที่อำเภอเมือง ส่วนกระบือเลี้ยงมากในอำเภอ เดชอุดม การเลี้ยงไม่ค่อย

ใช้หลัก วิชาการมาก เพราะเกษตรกรจะเลี้ยงไว้ใช้งานควบคู่ กับการเลี้ยงเป็นอาชีพ ซึ่งวิธีการเลี้ยง ก็ ปล่อยให้ เทะเล็มหญ้าตามท้องไร่ท้องนา โดยมีฟางข้าว หรือหญ้าเป็นอาหารหลัก พันธุ์ที่เลี้ยงเป็น พันธุ์ไทยตัวเล็ก ส่วนพันธุ์ลูกผสม ยังมีการเลี้ยงน้อย

จังหวัดอุบลราชธานีมีสภาพเป็นที่ลุ่มเหมาะสำหรับทำการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแต่ด้วยเกษตรกร มีรายได้หลักจากการทำ กสิกรรม เป็นส่วนใหญ่ จึงไม่มีเกษตรกรรายใดเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพ อย่างจริงจังประกอบกับลักษณะภูมิประเทศของ จังหวัด มีสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ ตามแหล่งน้ำ ธรรมชาติอยู่แล้ว

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนโดยทั่วไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ซึ่งมีพื้นที่ การเกษตรทั้งสิ้น 6,034,170 ไร่ (51.07%) ประกอบกับมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมเพราะเป็นที่ราบ ลุ่มและมีแม่น้ำที่สำคัญ 2 สาย คือ แม่น้ำมูลและแม่น้ำชี

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดอุบลราชธานี ในปี 2540 ประชากรมีรายได้ เฉลี่ยต่อหัว 25,928 บาทต่อคนต่อปี (รายได้ต่อหัว ในชนบท 10,826 บาท/คน/ปี) มีผลิตภัณฑ์มวลรวม 43,196 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ ขึ้นอยู่กับสาขาการค้าส่ง และค้าปลีก มากที่สุด ถึงร้อยละ 22.69 คิดเป็นมูลค่า 9,801 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาการเกษตรร้อยละ 18.21 คิดเป็นมูลค่า 7,779 ล้านบาท สาขา บริการร้อยละ 18.01 คิดเป็นมูลค่า 7,779 ล้านบาท และสาขาอื่นๆ ร้อยละ 41.04 คิดเป็นมูลค่า 17,728 บาท (สถิติปี 2540)

ค่าประมาณการในปี 2541 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 23,763 บาทต่อปี (รายได้ต่อหัวใน ชนบท 10,435 บาท/คน/ปี) และมีผลิตภัณฑ์มวลรวม 39,874 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ ขึ้นอยู่กับ สาขาการค้าส่ง และการค้าปลีกมากที่สุด รองลงมาเป็นสาขากิจการ และการท่องเที่ยว สาขาเกษตร กรรม และสาขาอื่นๆ

การเกษตรกรรม พื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร ภาคเกษตรกรรม เป็นภาคเศรษฐกิจที่ทำรายได้ ให้แก่จังหวัดมาก เมื่อเทียบรายได้จากภาคเศรษฐกิจอื่น ทั้งนี้เพราะจังหวัด มีสภาพพื้นที่เหมาะกับการ ทำการเกษตร แต่ในระยะหลัง พื้นที่การเกษตรเริ่มลดลง เนื่องจากการที่ภาคอุตสาหกรรมเริ่มเข้ามา แทนที่ เป็นผลให้ราคาที่ดินสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว สภาพการถือครองที่ดินจึงเริ่มเปลี่ยนไป จากพื้นที่ถือ ครองเพื่อการเกษตรทั้งหมด 5,804,814 ไร่ แบ่งเป็น

การอุตสาหกรรม จังหวัดอุบลราชธานี มีการลงทุนประกอบกิจการอุตสาหกรรม นับจนถึง เดือนสิงหาคม 2543 รวมทั้งสิ้น 3,821 แห่ง มูลค่า เงินลงทุนรวม 10,550,733 ล้านบาท มีการจ้างงาน

13,330 คน ขนาดของโรงงาน โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็ก (เงินลงทุนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ล้านบาท) มีจำนวนถึง 3,747 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 98.06 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด รองลงมา เป็นโรงงานขนาดกลาง (เงินลงทุนมากกว่า 10 ล้านบาท ถึง 100 ล้านบาท) มีจำนวน 67 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 1.76 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด และเป็นโรงงานขนาดใหญ่ (เงินลงทุน มากกว่า 100 ล้านบาท) มีจำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.18 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด ประเภทอุตสาหกรรม ที่ประกอบกิจการมากที่สุด คือ โรงสีข้าว 3,080 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 80.61 ของ จำนวนโรงงานทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ โรงซ่อม-เคาะ ฟันสีรถยนต์ 135 แห่ง โรงงานทำผลิตภัณฑ์ คอนกรีต, คอนกรีตผสมเสร็จ 70 แห่ง โรงงานทำเครื่องเรือนจากไม้ 39 แห่ง โรงซ่อมเครื่องยนต์ 36 แห่ง และโรงงานทำประตูหน้าต่างเหล็กดัดโครงหลังคา 29 แห่ง แหล่งที่ตั้งโรงงาน โรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี 750 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 19.63 ของจำนวนโรงงาน ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อำเภอเดชอุดม 518 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 13.56 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด อำเภอเขื่องใน 370 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 9.68 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด อำเภวารินชำราบ 344 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.00 ของจำนวนโรงงาน ทั้งหมด เป็นต้น

การพาณิชย์ จังหวัดอุบลราชธานี มีการประกอบธุรกิจการค้าสินค้าอุปโภค บริโภค อยู่ในตัว อำเภอ และมีร้านค้ากระจายกระจายทั่วไปในหมู่บ้าน และตำบล สินค้าดังกล่าว เป็นการสั่งเข้ามาจาก แหล่งผลิตที่สำคัญในกรุงเทพฯ สมุทรปราการ และจังหวัดในภาคกลาง เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์ และวัสดุก่อสร้าง

การค้าชายแดน การพัฒนาด้านการค้าชายแดนไทย-ลาว โดยเฉพาะที่บริเวณด่านช่องเม็ก ที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศลาวโดยตรง จะมีความสำคัญ เพิ่มขึ้น โดยมีโอกาสและสู่ทางการขยาย ตัวสูง เนื่องจากเป็นประตูการค้าชายแดนมีโครงข่ายการคมนาคม ทางบก ที่สามารถเชื่อมโยง ต่อไป ยัง เขมรและเวียดนาม โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 217 (อุบลราชธานี-ช่องเม็ก ซึ่งเชื่อมโยง ไปยัง เมืองสะเตงตริงของเขมร เข้าสู่โฮจิมินห์ซิตี้ ของเวียดนามได้อย่างสะดวก)

นอกจากนั้น "โครงการพัฒนาด่านช่องเม็ก" ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2536 เพื่อจัดระเบียบชุมชน บริเวณพื้นที่ช่องเม็กและพัฒนาระบบสาธารณูปการ ยกกระดับ ให้ด่านช่องเม็กเป็นด้านการค้าชายแดน ระหว่างประเทศที่ได้ปริมาณ การค้าชายแดน ในปี 2541 (ระหว่างเดือนมกราคม 2541ถึงเดือนตุลาคม 2541) กระทรวงมหาดไทย ก็ยังเห็นชอบให้เปิดจุดผ่อนปรน ที่ช่องอานม้า จุดเชื่อมระหว่าง อำเภออำนาจ จังหวัดอุบลราชธานี กับบ้านสะเต็กกวาง อำเภอ จอมกระสาน จังหวัดเขาพระวิหาร ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2539 เพื่อให้บุคคลสามารถติดต่อ และค้า ขยายสินค้าได้ แต่เนื่องจากมีสถานการณ์สู้รบบริเวณช่องอานม้าอย่างต่อเนื่อง จังหวัดอุบลราชธานี จึง

ได้ประกาศปิดจุดผ่อนปรน เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2540 และเปิดอีกครั้ง เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2542 โดยมีมูลค่าการค้าเฉลี่ยประจำวัน ประมาณ 60,000 บาท/วัน สินค้านำเข้าได้แก่ โค กระบือ และของป่า สินค้าส่งออก ได้แก่ วัสดุก่อสร้าง และสินค้าอุปโภค บริโภคทั่วไป

การท่องเที่ยวทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็น จังหวัดชายแดนสำคัญของ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นเมืองเก่าที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมานับร้อยปี จึงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และศิลปกรรม

ตารางที่ 1 แสดงสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว					ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน/วัน			วันพักเฉลี่ย	
	รวม	ไทย	ร้อยละ	ต่างชาติ	ร้อยละ	รวม	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ
2542	969,867	930,131	+7.62	39,736	+7.26	707.14	689.28	1,125.07	3.26	3.31
2543	997,832	955,399	+2.72	42,433	+6.79	716.38	698.18	1,126.00	3.26	3.23
2544	508,454	487,606	+3.19	20,848	+0.22	715.43	697.43	1,136.47	3.62	2.95

ที่มา www.mahadthai.com

รายได้จากการท่องเที่ยว

ปี 2542	1,930.98 ล้านบาท
ปี 2543	2,010.52 ล้านบาท
ปี 2544 (ม.ค. - มิ.ย.)	1,094.63 ล้านบาท

ทิศทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

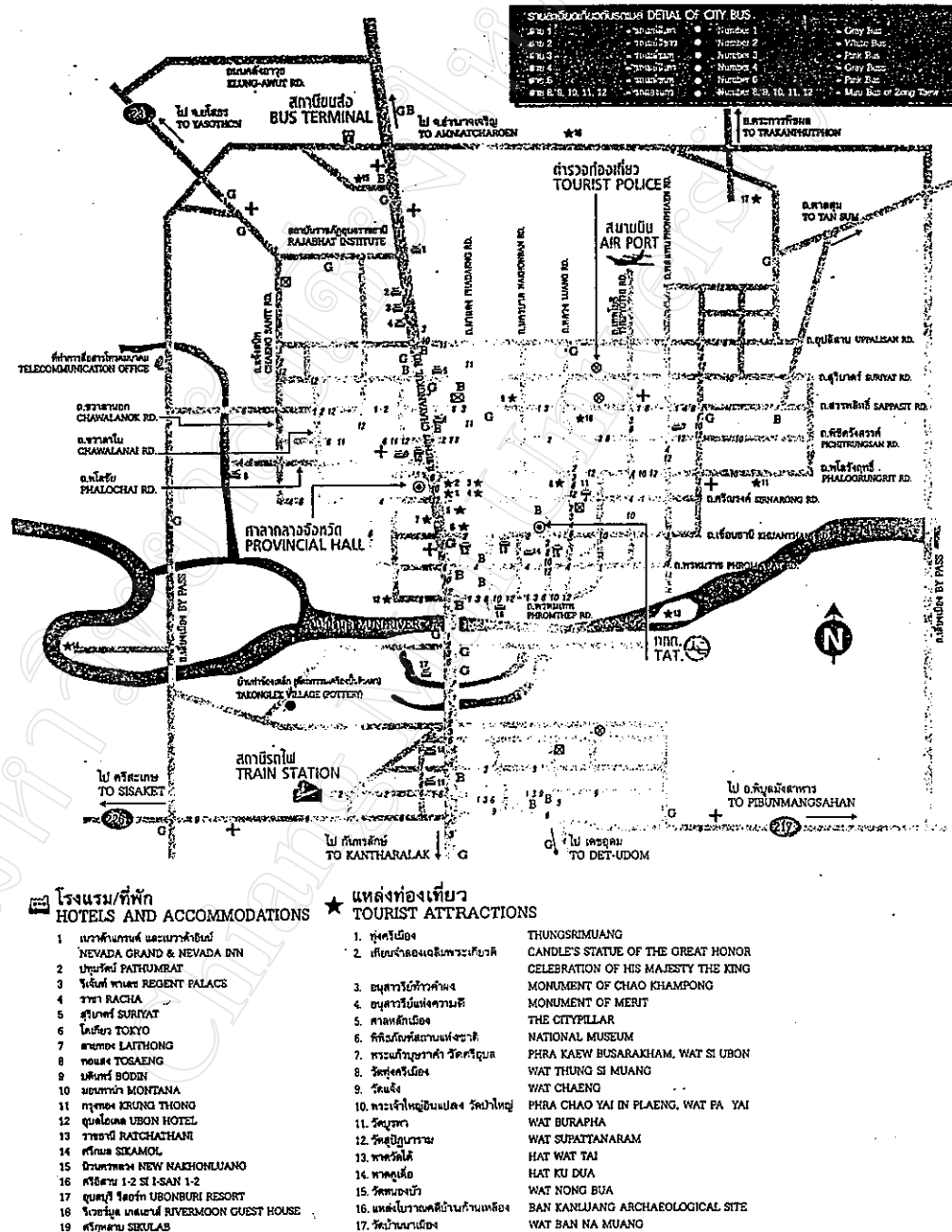
1. พัฒนาให้จังหวัดอุบลราชธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีความหลากหลาย และคุ้มค่า
2. พัฒนาให้จังหวัดอุบลราชธานี เป็นแหล่งที่มีกิจกรรม ที่มีความน่าสนใจสูง มีความต่อเนื่อง และมีเอกลักษณ์
3. พัฒนาให้จังหวัดอุบลราชธานี เป็นแหล่งประตูสู่แหล่งท่องเที่ยว ในกลุ่มประเทศอินโดจีน
4. พัฒนาให้จังหวัดอุบลราชธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
5. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน โดยท้องถิ่นมีส่วนร่วม
6. ส่งเสริมการท่องเที่ยวซ้ำ และขยายจำนวนวันท่องเที่ยว

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดหนึ่ง ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นจังหวัดชายแดนที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็น เมืองเก่า ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนาน ปัจจุบันมีสถานที่ท่องเที่ยว ที่น่าสนใจ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และศิลปกรรม

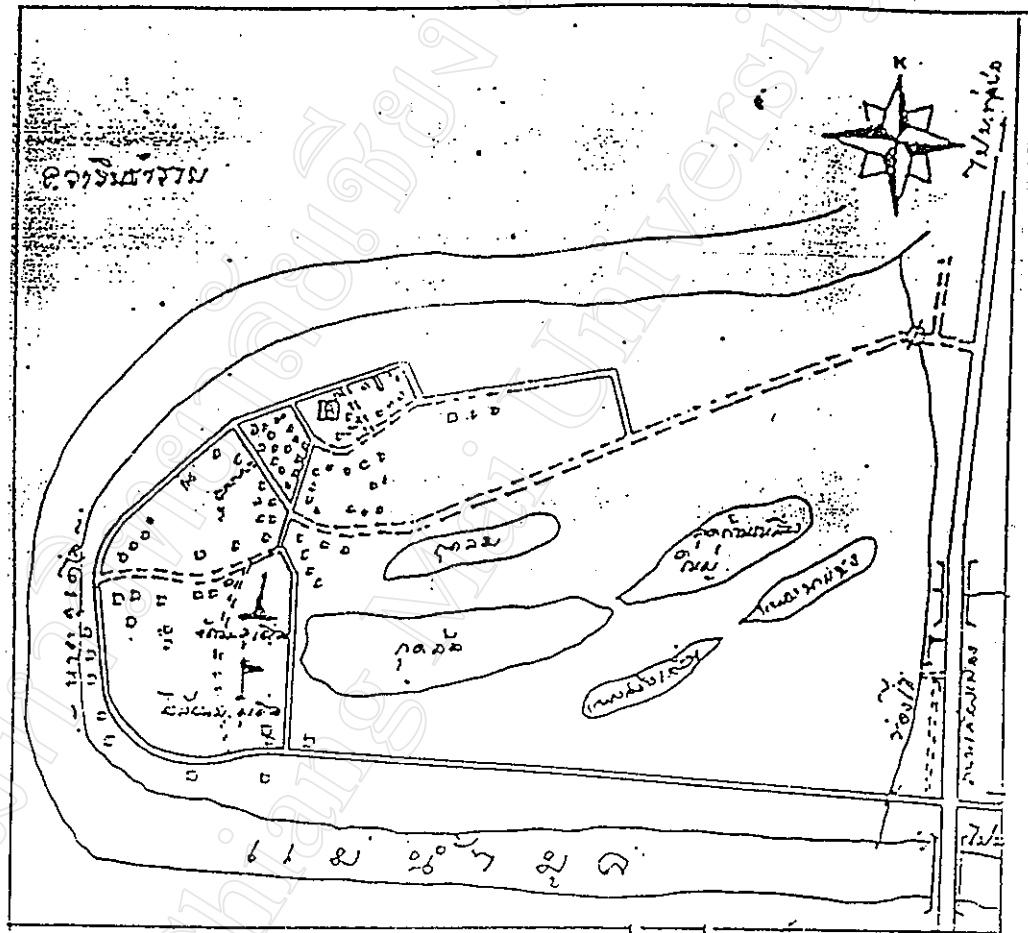
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก จ

แผนผังและรูปภาพพื้นที่ศึกษา

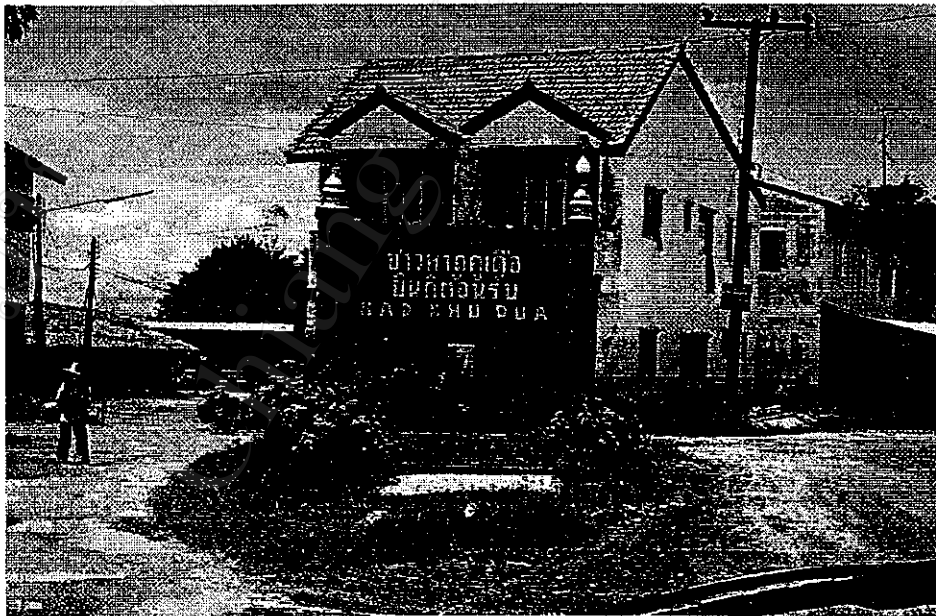
ภาพที่ 1 แผนผังแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ 2 แผนผังหาคูเต๋อ

ภาพที่ 3 ป้ายชื่อทางเข้าหาดคูเดื่อ

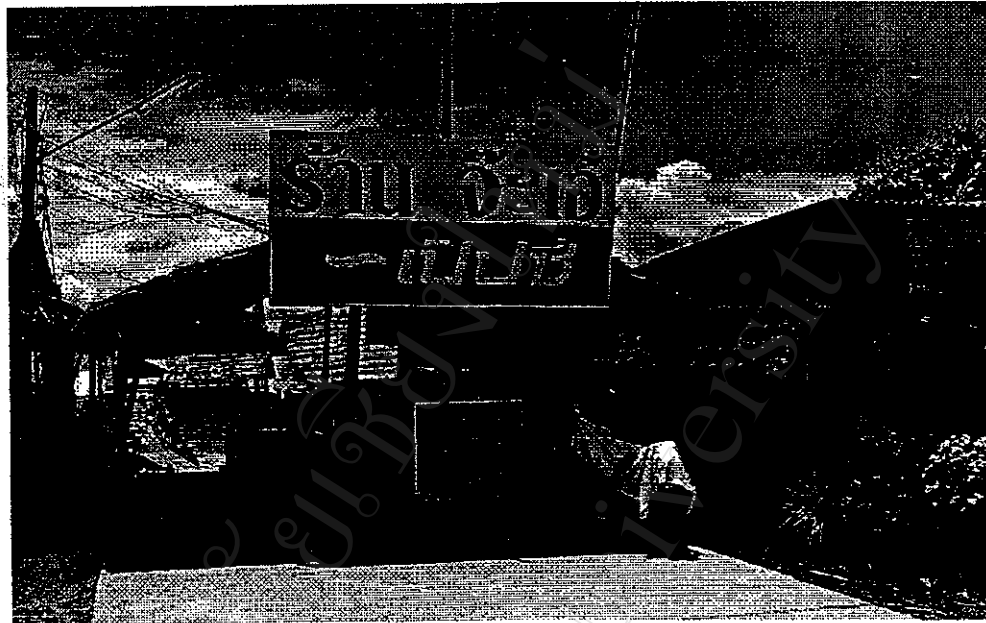
ภาพที่ 4 ป้ายต้อนรับนักท่องเที่ยว

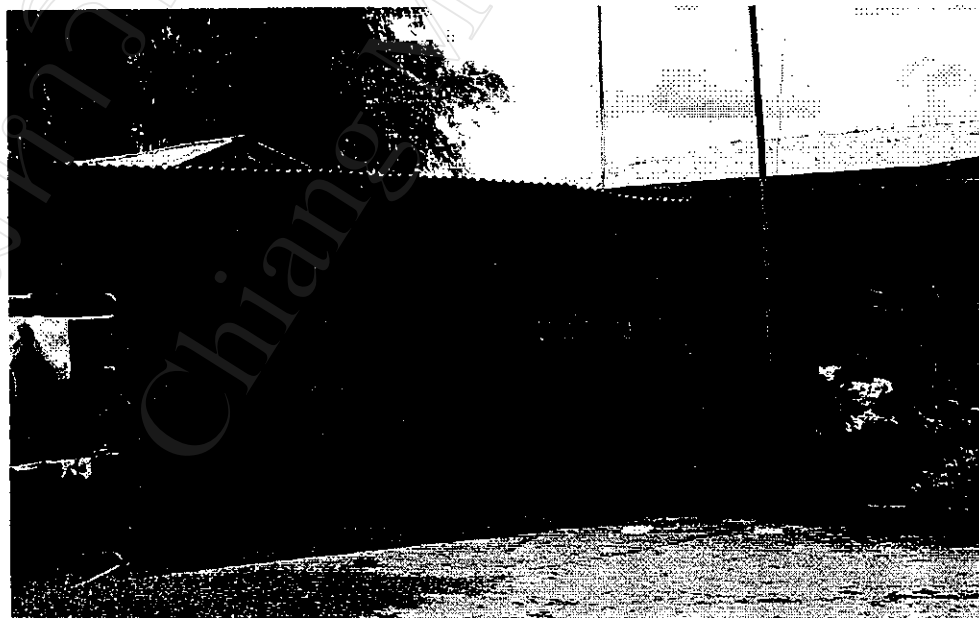
ภาพที่ 5 สภาพถนนก่อนถึงแหล่งท่องเที่ยว

ภาพที่ 6 ที่จอดรถที่ไม่เป็นระเบียบของร้านค้าแต่ละร้าน

ภาพที่ 7 ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่คู่มือคงทนถาวร

ภาพที่ 8 ห้องสุขา และห้องอาบน้ำ ที่คิดค่าบริการ

ภาพที่ 9 แพสำหรับนักท่องเที่ยวรับประทานอาหาร

ภาพที่ 10 แพคาราโอเกะ ที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมและที่อยู่อาศัยข้างเคียง

ภาพที่ 11 กระชังเลี้ยงปลา และกักเก็บปลา ของร้านค้า

ภาพที่ 12 อาชีพเสริมของชาวบ้าน ที่มีผลมาจากการท่องเที่ยว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุนันทา จันทวรา	
วัน เดือน ปี เกิด	25 ธันวาคม 2517	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2532	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนศรีปฐมวิทยาคาร จังหวัดอุบลราชธานี
	พ.ศ. 2535	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดอุบลราชธานี
	พ.ศ. 2539	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว) จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2538	พนักงานขายทางโทรศัพท์ (Tele-sales Marketing) โรงแรมโนโวเทล สยามสแควร์ กรุงเทพมหานคร
	พ.ศ. 2539	พนักงานต้อนรับส่วนหน้า (Receptionist) โรงแรมนารายณ์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
	ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี